

Inhyrda sköterskorna larmar: "Någon kommer dö i våra armar"

Det rådde vikariebrist inom Hedemoras omsorg inför sommaren 2023, enligt kommunen. Som en lösning hyrdes personal in – vilket möttes av stark kritik. Nu vittnar den inhyrda personalen själva om sommaren – som liknas vid ett helvete.

– Hedemora har utsatt de här brukarna för otroligt stora risker genom att ta in oss, säger en av de inhyrda sköterskorna.

GRANSKNING

—EXPRESSEN
PERSONAL —
—EXPRESSEN
PERSONAL —
—EXPRESSEN
PERSONAL —
—EXPRESSEN
PERSONAL —
—EXPRESSEN
PERSONAL —
—EXPRESSEN
PERSONAL —
—EXPRESSEN
PERSONAL —
—EXPRESSEN

Fotograf: *Ingen fotograf vald*

Skriv din bildtext här

Personalsituationen inom Hedemoras omsorg är ansträngd, enligt flera olika källor. För att klara sommaren har konsulter tagits in.

Ett av bemanningsföretagen som kommunen anlitat är Personalexpressen. Därifrån hyrdes personal in till omsorgen. Förhoppningen var att få undersköterskor och sjuksköterskor, som avlastning för ordinarie personal.

I mitten av augusti, när det är cirka en månad kvar på avtalet mellan kommunen och bemanningsbolaget Personalexpressen, ringer Södrans telefon.

Det är en av de inhyrda sköterskorna som vill berätta hur sommaren i Hedemora har varit.

– Ett helvete, säger han kortfattat, och menar att flera av hans kollegor inom bolaget håller med. Han vill förbli anonym, vilket är något han delar med sina kollegor som sedan också talar med tidningen.

”Vi har gjort mer skada än nytta sedan vi kom hit”

Ett samtal är allt som krävs.

Efter de första orden är sagda forsar resten ut.

– Vi har gjort mer skada än nytta sedan vi kom hit. De här stackars brukarna, alltså.

Sommaren har, enligt flera av Personalexpressens egna anställda, bestått av bristande kunskap och undermåligt arbete – främst från bolagets egna personal, berättar de.

– Det här har funkad skit. Jag blir säkert av med jobbet, men jag skiter egentligen i det. Det är så stora risker när man tar in oss. Det är otroligt hur illa det kan gå.

Fotograf: *Ingen fotograf vald*

Skriv din bildtext här

– **Vi behövs inte ens där.** En eller två personer kanske kunde behövas, men inte ett helt bemanningsföretag. Det finns redan vikarier som är tillgängliga för jobb, men istället tar de in oss, säger en av de inhyrda sköterskorna och tillägger:

– Jag får liksom ett pass istället för en ordinarie vikarie. Varför vet jag faktiskt inte.

"Det är inte brist på personal, det är brist på planering"

Det är också något som en ordinarie personal larmade om tidigare under sommaren.

"Många av våra timvikarier har redan börjat söka sig till andra jobb eftersom de inte får timmarna här nu", sa sköterskan [till tidningen den 9 juli](#).

Kommunen har tidigare förklarat att [bemanningsbolaget togs in på grund av vikariebrist](#). Det är inte något som Personalexpressens konsultsköterskor håller med om.

Fotograf: Jan Wijk

Arkivbild.

– Det är inte brist på personal, det är brist på planering. Man ska börja leta vikarier tidigt. I slutet av mars är absolut sista minuten, säger en hyrundersköterska.

"Man ska blunda, vara tyst och jobba så många timmar man kan."

Mentaliteten inom bemanningsbolaget är en av orsakerna till att sommaren har fungerat så dåligt, anser de inhyrda sköterskorna. De berättar om hur många av deras kollegor inte vill utföra jobbet och att många inte är utbildade eller med någon erfarenhet eller förståelse av arbetet.

Fotograf: *Ingen fotograf vald*

Skriv din bildtext här

– Personalexpressen vill ha djur som jobbar in så många timmar som möjligt, så de kan fakturera så mycket det går. Man ska blunda, vara tyst och jobba så många timmar man kan. Det har kostat kommunen otroligt mycket pengar.

De menar att flertalet av deras kollegor från bemanningsbolaget är direkt olämpliga för arbete inom omsorgen.

– Det är väldigt oprofessionellt. De tar in unga människor som har noll erfarenhet. Majoriteten klarade inte delegeringen och många kan inte prata svenska.

Att Personalexpressens anställda inte skulle ha erfarenhet eller kunna tala svenska är något som företagets vd, Oliver Thomson, inte anser är korrekt.

[I ett mejl till tidningen](#) skriver han bland annat:

”Både vi i ett första led och de kommuner samt regioner vi samarbetar med i ett andra led har gjort en professionell bedömning utefter standardiserade ramar kring att personalen klarar språkraven.”

En av sköterskorna från Personalexpressen utvecklar sin kollegas tidigare påstående:

– De flesta kan svenska, men inte bra nog. De kan inte olika begrepp eller mediciner. Man behöver ju en medicinsk bakgrund. Man måste veta att man inte kan ge Alvedon med mindre än fyra timmars mellanrum.

Fotograf: *Ingen fotograf vald*

Skriv din bildtext här

Sommaren har varit illa för alla inblandade, menar sköterskorna från bemanningsbolaget. För hyrundersköterskorna själva och för ordinarie personal, men främst för brukarna.

- Vi har varit med om så otroligt mycket i Hedemora.
- Jag vill vara en röst för brukarna. Det har varit stora risker för fall och dödsfall med oss där.

De ökade riskerna, menar de, beror på den inhyrda personalens okunskap.

- Det är väldigt oseriöst. Många gånger loggade vår personal in manuellt hos en brukare och lät tiden gå, utan att de faktiskt var där. Vissa ville inte byta inkontinensskydd. Jag fick bråka med en kollega om att vi skulle byta när det hade börjat lukta väldigt mycket.
- Majoriteten har ingen erfarenhet. De vill bara ha de stora pengarna, så de tar jobbet.

”Någon kommer att dö i våra armar.”

Ordinarie personal i omsorgen i Hedemora har under sommaren påpekat problemen. Facket har haft ovanligt mycket att göra den senaste tiden.

Nu vill hyrundersköterskorna själva sätta stopp för sin egen anställningsform

- de önskar att kommuner och myndigheter ska sluta hyra in personal. Speciellt inom omsorgen.

- Det var otroligt stora risker att ta in oss. Jag hoppas verkligen Hedemora tar in sina egna vikarier.

Fotograf: Kenneth Westerlund

Hemtjänstens huvudkontor i Hedemora.

Trots vikariebristen?

– Det är inte så på de faktiska arbetsplatserna. Vikarierna ber om platser de inte får, som konsulter får istället. Det är helt absurt.

De uppmanar inför framtiden:

– Ta inte in oss.

Beslutet att hyra in undersköterskor under sommaren möttes av stor kritik från flera håll.

Facket menade att kommunen saknade respekten för de fast anställda, de fast anställda liknade situationen vid ett helvete och kommunledningen bakom beslutet lovade att utvärdera för att inte hamna i samma sits igen.

Läs Södrans tidigare rapportering om beslutet [här](#).

I Hedemora har avtalet med Personalexpressen hunnit löpa ut. Nu önskar de inhyrda sköterskorna att sommaren 2023 inte upprepas – varken i Hedemora eller i en annan kommun.

– Det är farligt, det vi håller på med. Någon kommer att dö i våra armar, säger de.

I ett mejl till tidningen svarar Personalexpressens vd, Oliver Thomson, på kritiken.

Han skriver bland annat:

”Alla uttalanden som gjorts gällande att våra medarbetare inte skulle tala fullgod svenska utefter de generella krav som ställs inom vården och

omsorgen samt alla uttalanden som gjorts avseende att våra medarbetare inte skulle ha någon erfarenhet av att arbeta tidigare inom vården och omsorgen är felaktiga i varje enskilt fall”.

Läs hela artikeln med [Oliver Thomson här](#)